

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਡੀ. ਫਲਸੋ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1961 ਦਾ LPA 2621

ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ (1953 ਦਾ 8) - ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿਧਵਾ - ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਬੇਅਰਥ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਦੇ ਉਲਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ- ਐਕਵਾਇਰਿੰਗ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ—ਕੀ ਸਿਰਫ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ—ਸੈਕਸ਼ਨ 3— ਕੀ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਰਦੇਸੀ ਕਿਸੇ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਥਿਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਦੇ ਰਿਵਰ ਸੀਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪੀੜਤ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਵੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਰਦੇਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜੇ ਵੀ ਟਾਈਟਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਕਾਲ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ। ਮੌਤ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸੀ ਵਾਲੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਹੋਣ ਜਾਂ

ਹੋਗ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਸਟਮ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਹੈ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਕੋਹਲੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਦੇ ਉਲਟ , 1957 ਦੇ RSA 552 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। -ਫੱਜ, ਵਧੀ ਹੋਈ ਅਪੀਲੀ ਸਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 14 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ (ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, 4^{ਵੀਂ} ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ , ਮਿਤੀ 29.0563, 1993 ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ । ਉਲਟਾ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਡੀਐਨ ਅਗਰਵਾਲ, ਜੀਆਰ ਮਜੀਠੀਆ, ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ। ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਬਲਰਾਜ ਬਹਿਲ, ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਕੋਹਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ , ਜੇ.- ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ' ਸੂਟ. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। 28 ਸਤੰਬਰ, 1912 ਨੂੰ ਚਾਰ ਡੀਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੀਰੂ , ਅਤੇ 13.07.1913 ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਪੰਜਵਾਂ ਡੀਡ, 68 ਕੰਗਲਾਂ, 13 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ. ਬੀਰੂ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ, ਪੂਰਵ-ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੇ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਬੀਰੂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆੜ. ਇਹ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੌਜੂਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਉਹ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ?"

ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ "ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੇਂਦੇ ਨੂੰ ਕਾਬਜ਼ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਰੀ ਵਰਜਨਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰਸ। ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1, ਭਾਵ, ਬੀਰੂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2, ਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ 7 ਦਸੰਬਰ, 1916 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ ਦਿੱਤੇ: -

ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵਿਕਰੀ ਸੀ। "

ਬੀਰੂ ਦੀ 7 ਦਸੰਬਰ, 1916 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀ. ਗੁਰਦੇਵੀ। ਗੁਰਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਹੋਈ। ਗੁਰਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 15 ਜੂਨ, 1952 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ, 1952 (1953 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VIII) ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ, ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?"

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਨੀਅਰ ਅਪੀਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

“ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ (ਨੰਬਰ VIII ਆਫ 1953) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2(ਐਫ) ਅਤੇ 3 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਹੇਠਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਯਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ (ਸਮੇਤ ਹਮਾਇਤੀ ਹਿੱਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੀਲਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਸਮੇਤ) ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਪੀਨ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਨਕਮ ਬ੍ਰਾਂਸ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਓ।’

ਸੈਕਸ਼ਨ 2(f) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 3 ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੰਗੇ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਫਾਇਦਾ, ਕਿੱਤੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਏਰੀਆਈ ਕਾਨੂੰਨ, ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਜ਼ਰਿਫ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਭੀਰੂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭੀਰੂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਲੀਅਰੀਓਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭੀਰੂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਲਾਭੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਭੀਰੂ ਦੇ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ। . ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੀਰੂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਭੀਰੂ ਦੇ ਮੁਦਈ/ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ , ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ।

ਮੇਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ 'ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਭੀਰੂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ-ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 1915 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 7 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ

ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਹਿੱਤ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VIII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।"

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ. ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 7 ਦਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ : -

“ਜੇਕਰ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VIII ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕ ਆਕੂਪੈਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕ ਕਿੱਤਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ * ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ”

ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਜੋ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ

ਨੰਬਰ VIII ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਕ ਸਥਿਤੀਆਂ :-

“15 ਜੂਨ, 1952 ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਗੁਰਦੇਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੇਵੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ। ਫਿਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VIII ਕਿਸੇ ਡਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। , ਪਰ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਸਟਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਅਧੀਨ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੋਵੇ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮੁਦਈ ਹਨ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ/ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਨੇ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਰਾਮ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 8 ਹਨ, ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਦੀ 11 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ 15 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੋਟ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿੰਡ ਮੰਝ ਕਲਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਦਸੂਹਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਜਨੇਰੀ ਤੋਂ 40 ਮੀਲ ਦੂਰ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਤਾ ਪਿੰਡ ਜਨੇਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਘਰ ਜਨੇਰੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਇਆ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਨੇਰੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੀਰੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਛੋਟ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਫਰਮਾਨ ਹਨ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ, ਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 8 ਦੀ ਮੌਤ, ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ

ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਹਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕੁਝ ਸਹਿ-ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਥੀ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਕਲੈਰੇਟਰੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਪ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸਹੀ ਰੀਡਿੰਗ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਦੋ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ (1) ਕਿ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਅਲਾਇਆਂਸ਼ਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ ਸਨ ਅਤੇ (2) ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਯੋਗ ਸਨ। ਪਰਦੇਸੀ ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿਕਰੀ ਸਨ, ਤਾਂ 1953 ਦੇ ਐਕਟ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ *ਅੰਤਰ - ਪਾਰਟੀ ਸੀ*, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਿਰ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੁਰਦੇਵੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪੰਜ ਅਲਗ ਅਲਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਏ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜੇ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੰਜ ਟਰਾਂਸ ਐਕਸ਼ਨਜ਼ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁਣ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰਸ ਸਨ। ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵੀ ਤੈਅਸੂਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਮਾਲਕ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਆਖਰੀ ਮਰਦ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਧਵਾ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗੁਰਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੇਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਕਸਾਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ ਗੁਰਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਹ ਇਹ ਦਿਲਚਸਪੀ ਗੁਆ ਬੈਠਣਗੇ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਗੁਰਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪੈਦਾ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ

ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ, ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਉਹ ਪੰਜ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਨ ਜੋ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਰਨਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਾਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ, ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਥਿਰ ਹੋ ਗਏ ਸਗੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਵੀ ਹੋ ਗਏ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਪਰਦੇਸੀ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪੀੜਤ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਵੱਡੀ ਸੰਪੱਤੀ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਲਈ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਅੰਤ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੇਵਲ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਉਲਟਾ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਹਨ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ

ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਬੰਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੇ ਵੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਰਦੇਸੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ। ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਿਆ, ਇਹ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਢੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4 ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਸਾਂਝੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਦਈ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਸਾਢੇ - ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਿਪਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗਾ।

ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕੇਵਲ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਿਆਲੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਡੀ. ਫਲਸੈਂ , ਸੀਜੇ — ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Raj Rani